

Серія
„Проректори Львівського державного університету
фізичної культури”

ВОВКАНИЧ
АНДРІЙ СТЕПАНОВИЧ

Життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність
Біобібліографічний нарис

Укладач Ірина Свістельник

ANDRYY VOVKANYCH

Vital way and scientifically pedagogical activity
Biobibliographic essay

Compiler Iryna Svistel'nyk

УДК 796.071:016:929
ББК 75+91.9
В 61

Серія
„Проректори Львівського державного університету фізичної культури”
Започаткована 2016 року

Вовканич Андрій Степанович: життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність : біобібліогр. нарис [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 22 с. (Серія „Проректори Львівського державного університету фізичної культури”).

До біобібліографічного нарису увійшли відомості про життєвий шлях, науково-педагогічну діяльність та наукові праці професора кафедри фізичної реабілітації Львівського державного університету фізичної культури Андрія Степановича Вовканича – проректора з науки і зовнішніх зв'язків.

ВОВКАНИЧ АНДРІЙ СТЕПАНОВИЧ

(31 серпня 1962 р.)

Народився 31 серпня 1963 року. Закінчив Львівський державний університет імені Івана Франка (1985).

Кандидат біологічних наук (1996), доцент (2000), професор (2014).

Працює у Львівському державному університеті фізичної культури з 1989 року.

Від 1993 року – викладач кафедри анатомії і фізіології, від 1997 року – завідувач кафедри фізичної реабілітації, учений секретар ЛДУФК (1993–2014), учений секретар спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій (з 2009).

З 1 вересня 2014 року – проректор з науки і зовнішніх зв'язків. Член редакційної колегії журналу „Фізична активність, здоров'я і спорт” та збірника наукових праць „Молода спортивна наука України” (ЛДУФК).

Нагороджений нагрудним знаком „Петро Могила” та відзнакою „За наукові досягнення”.

Підготував 8 кандидатів наук.

Наукові праці А. С. Вовканича:

1989:

1. Влияние статических упражнений на эффективность мозговой гемодинамики у студентов / Е. Е. Яремко, А. С. Вовканыч, Е. М. Голубий, И. Бакай // Формы и методы активизации учебного процесса по физическому воспитанию студентов высших и средних специальных учебных заведений : тез док. респ. науч.-практ. конф. – Ашхабад, 1989. – С. 54 – 55.

1990:

2. Яремко Е. Е. Приспособление для экспресс-оценки степени утомления аккомодационного аппарата у стрелков : рац. предложение № 1699 / Е. Е. Яремко, И. В. Лазарева, А. С. Вовканыч. – Опубл. 4 мая 1990.
3. Особливості регіонарної геодинаміки і деяких сенсомоторних реакцій при статичній роботі / Є. О. Яремко, А. С. Вовканич, Є. М. Голубій, Т. Є. Балика // Матеріали XIII з'їзду Укр. фізіолог. т-ва. – Харків, 1990. – Т. 2. – С. 201 – 202.
4. Методичні посібник до лабораторних занять по фізіології / Т. Є. Балика, А. С. Вовканич, Є. М. Голубій [та ін.] ; за ред. Є. О. Яремка. – Львов, 1990. – 143 с.
5. Yaremko Y. Y. Peculiarities of the regional haemodynamics adaption to static loading / Yaremko Y. Y., Vovkanych A. S., Golubiy Y. M. // Medyczne aspekty sportu. – Yelena Gora, 1990. – S. 210 – 213.

1991:

6. Вовканич А. С. Вплив багаторазових статичних навантажень на деякі сенсомоторні реакції спортсменів / А. С. Вовканич, Є. М. Голубій, Є. О. Яремко // Проблемы патологии в эксперименте и клинике : тр. ЛГМИ. – Львов, 1991. – Т. 13. – С. 113 – 114.
7. Вовканыч А. С. Гемодинамика и электрическая активность головного мозга при повторных статических нагрузках у спортсменов / А. С. Вовканыч, Е. Е. Яремко, Т. Е. Балыка // Проблемы патологии в эксперименте и клинике : тр. ЛГМИ. – Львов, 1991. – Т. 13. – С. 112 – 113.

8. Яремко Е. Е. Характеристика гемодинамических и соматосенсорных адаптивных реакций на изометрическую нагрузку у спортсменов / Е. Е. Яремко, А. С. Вовканыч, Е. М. Голубий // Материалы конф. по проблемам олимпийского спорта. – Челябинск, 1991. – С. 71 – 72.
9. Особенности адаптивных реакций ЦНС и церебральной гемодинамики при одно- и многократных статических нагрузках / Е. Е. Яремко, А. С. Вовканыч, Е. М. Голубий, Т. Е. Балыка // Физиологические механизмы целенаправленной деятельности спортсменов : материалы науч.-практ. конф. – Москва, 1991. – С. 51 – 52.

1992:

10. Яремко Є. О. Особливості кардіо-гемодинамічних реакцій у спортсменів на повторні статичні навантаження / Є. О. Яремко, А. С. Вовканич // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : тези доп. III Регіон. наук.-практ. конф. – Львів, 1992. – С. 58 – 59.

1993:

11. Вовканич А. С. Вплив багаторазових статичних навантажень на деякі сенсомоторні реакції спортсменів / А. С. Вовканич, Є. М. Голубій, Є. О. Яремко // Проблемы патологии в эксперименте и клинике. – Львов, 1993. – Т. 13. – С. 113 – 114.
12. Яремко Є. О. Особливості геодинаміки у спортсменів в процесі адаптації до напружених анаеробних та статичних навантажень / Є. О. Яремко, А. С. Вовканич, Є. М. Голубій // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміцнення здоров'я населення : тези звітної наук.-практ. конф. викладачів ЛДІФК за 1992 рік. – Львів, 1993. – С. 78 – 79.
13. Нейрофізіологічні і кардіогемодинамічні реакції у спортсменів на анаеробні навантаження / Є. О. Яремко, Є. М. Голубій, Т. Є. Балика, В. Г. Пакош, А. С. Вовканич // Науково-методичні аспекти фізіології : матеріали конф. – Львів, 1993. – Ч. 2. – С. 161.

14. Mechanism of urgent adaptation to static work / Yaremko Y. Y., Vovkanych A. S., Golubiy Y. M., T. E. Balyka // 32 Inter. Congress of physiology Science. – Glasgow, 1993. – P. 117.

1995:

15. Тупайло Г. В. Спорт як засіб активної реабілітації осіб із пошкодженням хребта та спинного мозку / Г. В. Тупайло, А. С. Вовканич, І. В. Котова // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміцнення здоров'я населення : тези звітної наук.-практ. конф. викладачів ЛДДФК за 1994. – Львів, 1995. – С. 29 – 30.
16. Вовканич А. С. Особливості нейрофізіологічних реакцій у спортсменів при повторних статичних навантаженнях / А. С. Вовканич, Є. О. Яремко // Проблеми патології в експерименті і клініці. – 1995. – С. 164 – 175.
17. Вовканич А. С. Програма підготовки спеціалістів-реабілітологів / А. С. Вовканич, В. М. Трач, Г. В. Тупайло // Інвалід і суспільство : проблеми інтеграції : зб. метод. матеріалів для працівників соціальних служб. – Київ, 1995. – С. 33 – 38.

1996:

18. Вовканич А. С. Працездатність окремих груп спортсменів при виконанні повторних статичних навантажень : автореф. дис.... канд. біол. наук : [спец.] 03.00.13 „Фізіологія людини і тварин” / Вовканич Андрій Степанович ; Львів. держ. ун-т імені Івана Франка.– Львів, 1996.– 24 с.

1997:

19. Вовканич А. С. Вплив повторних статичних навантажень на деякі показники центральної гемодинаміки у спортсменів / Вовканич А. С. // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 1997. – С. 111 – 115.

20. Вовканич А. С. Динаміка деяких показників натренованості спортсменів-саночників / А. С. Вовканич, О. В. Чухліб // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 1997. – С. 86 – 87.

21. Тупайло Г. В. Спорт як засіб реабілітації інвалідів з пошкодженнями спинного мозку / Г. В. Тупайло, А. С. Вовканич // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 1997. – С. 103 – 104.

1998:

22. Вовканич А. С. До питання про навчальний план зі спеціальності „Фізична реабілітація” / А. С. Вовканич, В. М. Трач // Молода спортивна наука України : матеріали II Всеукр. наук. конф. асп. – Львів : ЛДІФК, 1998. – Ч. 1. – С. 220 – 223.

23. Тупайло Г. Спорт як основа реабілітаційної програми для осіб з пошкодженням спинного мозку / Галина Тупайло, Андрій Вовканич // Молода спортивна наука України : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. асп. – Львів : ЛДІФК, 1998. – Ч. 1. – С. 231 – 234.

2000:

24. Вовканич А. С. Інструктивні матеріали по догляду за хворими з травмою спинного мозку : метод. реком. / А. С. Вовканич. – Львів : Солар, 2000. – 56 с.

2001:

25. Vovkanych A. Development of muscle fatigue during repeated static loading in sportsmen / A. Vovkanych // Perspectives and Profiles : 6th Annual Congress of the European College of Sport Science. – 2001. – P. 728.

26. Vovkanych A. RESPO – activities in Lviv, Ukraine / A. Vovkanych // Book of abstracts: International meeting dedicated to 10th anniversary of RESPO DS-DI, 2001. – P. 29 – 33.

27. Vovkanych A. Sport as mean of rehabilitation for people with spinal cord injury / A. Vovkanych // Science and Sport. – 2001. – Vol. 15. – P. 306 – 307.

2002:

28. Вовканыч А. Рекреационный спорт как одна из форм спортивной работы с инвалидами / А. Вовканыч // Wychowanie fizyczne i sport : kwartalnik. – Warszawa, 2002. – Т. 46, cz. 2. – S. 383 – 384.

29. Вовканыч А. Состояние и перспективы развития рекреационного спорта инвалидов (по итогам проекта „RESPO”) / Андрей Вовканыч // Наука в олимпийском спорте. – 2002. – № 2. – С. 24 – 26.

2003:

30. Вовканич А. С. Застосування різних методик фізичної реабілітації при бронхіальній астмі у дітей / Вовканич А. С., Бородін Ю. А. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2003. – № 19. – С. 13 – 17.

31. Курчаба Т. М. Социальные проблемы развития физкультурно-оздоровительной и спортивной работы с инвалидами в Украине / Т. М. Курчаба, А. С. Вовканич, О. А. Бас // Научно-методические и практические аспекты подготовки специалистов в современном техническом вузе : сб. науч. тр. междунар. науч.-метод. конф. – Белгород, 2003. – Напр. 4, ч. 2. – С. 250 – 235.

32. Курчаба Т. Соціальні проблеми розвитку фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи з інвалідами у Львівській області / Тетяна Курчаба, Ольга Бас, Андрій Вовканич // Оздоровча і спортивна робота з неповносправними : зб. наук. ст. з проблем фіз. виховання і спорту та фіз. реабілітації неповносправних. – Львів, 2003. – Вип. 1. – С. 63 – 66.

33. Підготовка магістра за напрямом „Фізичне виховання і спорт” (0112) / за заг. ред. Б. А. Виноградського ; уклад. Ф. В. Музика, О. М. Вацеба, Ю. В. Петришин, В. М. Трач, О. Ю. Рибак, О. Ю. Сидорко,

М. В. Данилевич, В. І. Ковцун, М. М. Линець, А. С. Вовканич, В. М. Стефанишин, І. Р. Свістельник. – Львів : ЛДІФК, 2003. – 49 с.

2004:

34. Бас О. А. Адаптация спортивных сооружений к потребностям инвалидов в Украине / О. А. Бас, А. С. Вовканич // Образование, наука, производство : материалы II Междунар. студ. форума. – Белгород, 2004. – Ч. 2. – С. 23.
35. Бас О. А. Рак молочной железы: проблемы профилактики / О. А. Бас, А. С. Вовканич, А. Я. Кернякевич // Образование, наука, производство : материалы II Междунар. студ. форум. – Белгород, 2004. – Ч. 2. – С. 24.

2005:

36. Вовканич А. С. Маркетингова комунікація як умова ефективного функціонування закладів сфери реабілітаційних послуг / А. С. Вовканич, О. М. Стасюк, В. І. Франчук // Матеріали IV Міжнар. конф. студ. – Київ, 2005. – С. 252 – 253.
37. Вовканич А. С. Характеристика фізичної реабілітації як послуги / А. С. Вовканич, О. М. Стасюк, В. І. Франчук // Матеріали XIII міжвуз. студ. конф. – Запоріжжя, 2005. – С. 218.
38. Бас О. Реабілітаційні заходи при ускладненнях після мастектомії / Ольга Бас, Андрій Вовканич // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2005. – Вип. 9, т. 2. – С. 20 – 24.
39. Тиравська О. І. Фізична реабілітація дітей віком 1-3 років з дитячим церебральним паралічем атонічно-астатичної форми / О. І. Тиравська, Н. О. Івасик, А. С. Вовканич // Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. – Суми, 2005. – С. 241 – 245.
40. Довідник для студентів першого курсу, які навчаються за європейською кредитно-трансферною системою (ECTS) / уклад.

Ф. В. Музыка, О. М. Вацеба, А. С. Вовканич, В. М. Стефанишин, М. М. Мартинюк, А. О. Кухтій, Г. Г. Маланчук. – Львів, 2005. – 84 с.

2006:

41. Вовканич А. Розвиток кафедри фізичної реабілітації у Львівському державному інституті фізичної культури / А. Вовканич // Теорія та методика фізичного виховання. – 2006. – № 4. – С. 42 – 44.
42. Вовканич А. Лікувальна фізична культура при захворюваннях дихальної системи / А. Вовканич, О. Романчак // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2006. – Вип. 10, т. 4, кн. 2. – С. 31 – 39.
43. Особливості лікувальної фізичної культури і фізичної реабілітації осіб з руховими дисфункціями на сучасному етапі : інформ. карта ; № ДР 0206U012608 / В. М. Шевага, А. С. Вовканич, О. В. Гузій, Н. О. Івасик, О. І. Рябуха [та ін.]. – Львів, 2006. – 69 с.
44. Vovkanych A. Problems of employment of specialits in physical rehabilitation / A. Vovkanych, N. Skachkova // Aktywnosc ruchowa osob niepełnosprawnych – 2005 : II Miedzynarodowa konf. nauk. – Wroclaw, 2006. – P. 67 – 72.

2007:

45. Prysrtupa E. Hidrokinesitherapy in physical rehabilitation of children with spastic forms of cerebral palsy / E. Prysrtupa, Y. Galas, A. Vovkanych // Kierunki rozwoju fizioterapij : XIV Miedzynarodowy kongres naukowy Polskiego towarzystwa fizioterapij. – Wroclaw, 2007. – Supl. 1. – P. 1-3.

2008:

46. Вовканич А. С. Вступ у фізичну реабілітацію : матеріали лекційного курсу / А. С. Вовканич. – Львів : Укр. технології, 2008. – 187 с.
47. Вовканич А. С. Загальні основи фізичної реабілітації студенток, хворих на нейроциркуляторну дистонію / А. С. Вовканич // Культура здоров'я як предмет освіти : зб. наук. пр. VI Міжнар. наук.-метод. конф. – Херсон, 2008. – С. 64 – 70.

48. Вовканич А. С. Роль фізичних вправ у комплексному лікуванні хворих на нейроциркуляторну дистонію / А. С. Вовканич // Проблеми сучасної валеології, фізичної культури та реабілітації : зб. наук. пр. за матеріалами наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю спорт. медицини в Україні. – Херсон, 2008. – С. 44 – 47.
49. Дикий Б. В. Дослідження впливу холодних водних процедур на показники гемодинаміки у людей з підвищеним артеріальним тиском / Дикий Б. В., Вовканич А. С. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2008. – № 3. – С. 65 – 69.

2009:

50. Вовканич А. С. Зміна показників розумової працездатності дітей молодшого шкільного віку під впливом рослинних ароматичних речовин / Вовканич А. С. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків : ХДАДМ (XXIII), 2009. – № 7. – С. 33 – 36.
51. Вовканич А. С. Розвиток освітньої і наукової спеціальності „Фізична реабілітація” у Львівському державному університеті фізичної культури / Вовканич А. С. // Фізична реабілітація – здобутки, проблеми, перспективи : матеріали Всеукр. наук. конф. – Львів, 2009. – С. 5 – 9.
52. Вовканич А. Вікові зміни у діяльності системи дихання / Андрій Вовканич, Леся Яцик // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2009. – Вип. 13, т. 3. – С. 30 – 34.
53. Вовканич А. С. Розбудова програми підготовки фахівців з фізичної реабілітації / Вовканич А. С., Яцик Л. // Фізична реабілітація – здобутки, проблеми, перспективи : матеріали Всеукр. наук. конф. – Львів, 2009. – С. 26 – 30.

2010:

54. Вовканич А. Гідрокінезотерапія як засіб фізичної реабілітації дітей зі спастичними формами церебрального паралічу / Андрій Вовканич, Юлія Галас // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту / за заг. ред. Євгена Приступа. – Львів, 2010. – Вип. 14, т. 3. – С. 46 – 49.

2011:

55. Вовканич А. Фізичні вправи як складова реабілітаційного процесу дітей з розладами особистості і поведінки [Електронний ресурс] / Вовканич А., Приступа Є., Самолюк Х. // Спортивна наука України. – 2011. – № 5. – С. 24 – 32. – Режим доступу : <http://www.sportscience.org.ua/index.php>

56. Бас О. А. Особливості впливу авторської програми фізичної реабілітації на відновлення сили м'язів, больової і тактильної чутливості у жінок після мастектомії [Електронний ресурс] / Бас О. А., Вовканич А. С. // Спортивна наука України. – 2011. – № 3. – С. 3 – 10. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/SNU/2011-3/11boawam.pdf>

57. Вольєва Н. П. Захворюваність студентів вищих навчальних закладів, які належать до спеціальних медичних груп [Електронний ресурс] / Вольєва Н. П., Вовканич А. С. // Спортивна наука України. – 2011. – № 6. – С. 3 – 11. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/SNU/2011-6/11vnptsg.pdf>

58. Приступа Є. Н. Роль і місце фахівця з фізичної реабілітації в системі охорони здоров'я населення. / Є. Н. Приступа, А. С. Вовканич // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 9. – С. 92 – 96.

59. Peculiarities of health-related educational technologies in higher educational establishment learning process [Elektronic resource] / Vovkanych A., Zavydivska N., Prystupa Y., Petryshyn Y. // Спортивна наука України. – 2011. – № 2. – С. 3 – 27. – Access mode :

http://www.sportscience.org.ua/index.php/Arhiv.html?file=tl_files/Arxiv+2011/SNU+2011+%E2%84%96+2/Stattjarector.pdf

2012:

60. Вовканич А. Засоби фізичної реабілітації при переломах проксимального кінця плечової кістки після стабільно-функціонального остеосинтезу / Андрій Вовканич, Галина Яцуляк // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2012. – Вип. 16, т. 3. – С. 37 – 41.
61. Приступа Є. Летальні випадки на уроках фізичної культури: причини та способи запобігання [Електронний ресурс] / Євген Приступа, Андрій Вовканич, Юрій Петришин // Спортивна наука України. – 2012. – № 2. – С. 19 – 27. – Режим доступу : http://www.sportscience.org.ua/index.php/Arhiv.html?file=tl_files/Archiv2012/2/Prystupa_4.pdf

2013:

62. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації : навч. посіб. / А. С. Вовканич. – Л. : ЛДУФК, 2013. – 184 с. – ISBN 978-966-2328-55-4.
63. Вольєва Н. Фізична реабілітація осіб похилого віку з руховими порушеннями при хворобі Паркінсона / Наталія Вольєва, Андрій Вовканич // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2013. – Вип. 17, т. 3. – С. 271 – 275.
64. Таран І. Гідрокінезотерапія як засіб поетапного формування рухових навиків дітей віком 3–5 років з церебральним паралічем спастичної форми / Інна Таран, Андрій Вовканич // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2013. – Вип. 17, т. 3. – С. 231 – 237.

65. Яцуляк Г. Реабілітаційне обстеження осіб з переломами проксимального кінця плечової кістки після стабільно-функціонального остеосинтезу / Галина Яцуляк, Андрій Вовканич // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2013. – Вип. 17, т. 3. – С. 267 – 270.
66. Освітньо-кваліфікаційний рівень „бакалавр” з напрямку підготовки 6.010203 „Здоров'я людини” : галуз. стандарт вищ. освіти України із галузі знань 0102 „Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини” / розроб. : Дутчак М. В., Благій О. Л., Василенко М. М., Вовканич А. С., Данилевич М. В., Жданова О. М. [та ін.]. – Офіц. вид. – [Введ. вперше ; чинний від 28.05.2013 № 618]. – Київ : М-во освіти і науки України, 2013. – 60 с.

2014:

67. Яцуляк Г. Б. Реабілітаційне обстеження пацієнтів при переломах плечової кістки після стабільно-функціонального остеосинтезу / Яцуляк Г. Б., Вовканич А. С. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2014. – № 3. – С. 121–124.

2015:

68. Briskin Y. Functional state of the upper limb in women with postmastectomy syndrome with different types of attitude to the disease [Електронний ресурс] / Yuriy Briskin, Tetiana Odynets, Andriy Vovkanych // Спортивна наука України. – 2015. – № 4(68). – С. 63 – 66. – Режим доступу : <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/345/334>
69. Prystupa Y. Preliminary analysis of reasons of lethal cases during physical education lessons / Yevhen Prystupa, Andriy Vovkanych, Yuriy Petryshyn // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2015. – № 3(21). – С. 18 – 27.

НАУКОВА ШКОЛА

Дисертації, підготовлені під керівництвом Андрія Степановича Вовканича:

кандидати наук:

1. Бас О. А. Фізична реабілітація жінок другого зрілого віку після мастектомії в післяопераційному періоді : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.03 „Фізична реабілітація” / Бас Ольга Андріївна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2011. – 20 с.
2. Дідух Г. В. Фізична реабілітація жінок похилого віку після перелому проксимального кінця стегнової кістки : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.03 „Фізична реабілітація” / Дідух Галина Володимирівна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2007. – 20 с.
3. Дикий Б. В. Теоретико-методичні аспекти застосування середніх холодкових навантажень в оздоровчому тренуванні осіб першого та другого зрілого віку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.03 „Фізична реабілітація” / Дикий Богдан Володимирович ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2010. – 19 с.
4. Івасик Н. О. Індивідуалізація фізичної реабілітації дітей, хворих на бронхіальну астму : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Івасик Наталія Орестівна ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Львів, 2004. – 21 с.
5. Индика С. Я. Фізична реабілітація осіб другого зрілого віку після інфаркту міокарда у після лікарняний період : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.03 „Фізична реабілітація” / Индика Світлана Ярославівна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2014. – 20 с.

6. Рокошевська В. В. Фізична реабілітація хворих після перенесеного мозкового геморагічного інсульту в умовах стаціонару : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.03 „Фізична реабілітація” / Рокошевська Віра Вікторівна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Л., 2010. – 20 с.
7. Руденко Р. Є. Вплив відновного масажу на спеціальну працездатність кваліфікованих борців та важкоатлетів у передзмагальному мезоциклі : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Руденко Романна Євгенівна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2006. – 20 с.
8. Таран І. В. Гідрокінезотерапія як засіб поетапного формування рухових навичок дітей 3–5 років з церебральним паралічем спастичної форми : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.03 „Фізична реабілітація” / Таран Інна Віталіївна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2014. – 20 с.

Публікації про А. С. Вовканича:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць докторів наук та професорів Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 528 с. – (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 2). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3795>
2. Бібліографічний покажчик наукових праць докторів наук та професорів Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 430 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 2). – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/212>
3. Бібліографічний покажчик наукових праць завідувачів кафедр Львівського державного університету фізичної культури [Електронний

- ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2014. – 272 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 4.). – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/255>
4. Бібліографічний покажчик наукових праць завідувачів кафедр Львівського державного університету фізичної культури / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2013. – 258 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 4.).
  5. Бібліографічний покажчик наукових праць завідувачів кафедр Львівського державного університету фізичної культури / Ірина Свістельник. – Львів, 2010. – 191 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 4.).
  6. Бібліографічний покажчик наукових праць проректорів Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 27 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 3.). – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/1079>
  7. Біобібліографічний покажчик наукових праць провідних учених, видатних спортсменів Львівського державного університету фізичної культури (1946–2010) : наук. вид. : у 2-х т. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : ЛДУФК, 2011. – Т. 1. – С. 143–152.
  8. Вовканич Андрій Степанович [Електронний ресурс] // Сайт Львівського державного університету фізичної культури. – Режим доступу: <http://www.ldufk.edu.ua/index.php/profesorско-vikladackij-sklad.180/articles/vovkanich-andrij-stepanovich.html>
  9. Вовканич Андрій Степанович [Електронний ресурс] // Сайт Львівського державного університету фізичної культури. Проректори. – Режим доступу: <http://www.ldufk.edu.ua/>

10. Вовканич А. Розвиток кафедри фізичної реабілітації у Львівському державному інституті фізичної культури / Андрій Вовканич // Теорія та методика фізичного виховання. – 2006. – № 4. – С. 42–44.
11. Львівський державний університет фізичної культури : попул. вид. / [авт. кол.: О. Полянський, М. Линець, І. Свістельник] ; за заг. ред. Є. Приступи. – Львів : ЛДУФК, 2011. – С. 72.
12. Яремко Є. Сторінки історії наукової і педагогічної діяльності кафедри анатомії і фізіології / Євген Яремко, Мирослава Гриньків, Любомир Вовканич // Теорія та методика фізичного виховання. – 2006. – № 4. – С. 36.

ІНТЕРВ'Ю

Професор Андрій Вовканич: «Недбале ставлення до людей з обмеженими можливостями – це спадок Радянського Союзу»

Джерело:

Український Католицький Університет. – Режим доступу: <http://ucu.edu.ua/news/29497/>
10 листопада 2015 | Новини УКУ

В Україні система реабілітаційної медицини почала розвиватися лише після розпаду Радянського Союзу, у якому до людей з каліцтвами і пораненнями ставилися як до неповноцінних громадян і вивозили до Сибіру.

Про це у своїй доповіді під час міжнародної конференції з реабілітаційної медицини в Українському католицькому університеті зауважив проректор з науки та зовнішніх зв'язків Львівського державного університету фізичної культури Андрій Вовканич.

Він розповів про підготовку та становлення у Львові ще досі незафіксованої в класифікаторі професії фізичного терапевта. На його думку, найбільшим гальмом в розвитку фізичної реабілітації в Україні стала політика радянської влади, нетерпимої до будь-яких каліцтв.

«Радянський Союз створював ілюзію відсутності інвалідів, бо як таке можливо у миролюбивій країні з найкращою охороною праці і неперевершеною медициною, яка мало не воскрешала з мертвих і у якій просто не знайшлося місця для такої галузі як фізична реабілітація, – зауважив фахівець. – Відповідно проблему ставлення до людей з обмеженими можливостями ми успадкували з радянських часів».

За його словами, після розпаду Радянського Союзу виявилось, що є тисячі людей, які потребують відновлення і повернення до повноцінного життя, а ще вони прагнуть гідного ставлення на рівних і поваги до їх права на охорону здоров'я. Тоді ж у вишах з фізичного виховання почали активно готувати інструкторів з лікувальної фізкультури, які зараз працюють фізичними терапевтами у санаторіях і лікарнях. «Найкращі з них старалися розробляти власні комплекси фізичних вправ, а не просто технічно виконували усталені схеми, – зазначив Андрій Вовканич. – Незважаючи на певні напрацювання за 20 років, ми все одно потребуємо фахівців з фізичної реабілітації, які зможуть індивідуально працювати з кожним пацієнтом, самостійно визначаючи ефективність чи неефективність певних фізичних комплексів і готувати людину до життя в нових для неї умовах».

На його переконання, попри необхідність реформ у системі реабілітаційної медицини, не варто різко змінювати навчальну програму для такого типу фахівців. Треба перш за все проаналізувати, які знання та навички послужать базою, на якій фізичний реабілітолог зможе розвиватися далі. У модернізації освітніх програм варто також спиратися на закордонний досвід, вважає проректор Львівського державного університету фізичної культури.

Він звернув увагу на те, що зараз існує понад 50 навчальних закладів, які готують бакалаврів з фізичної реабілітації, але роблять це по-різному через відсутність вищого державного стандарту освіти. «У деяких вишах на клінічну практику для студентів відводять лише 2 тижні замість 20, яких і так недостатньо для закріплення навиків, а якої тоді якості фахівців можна чекати при такому короткому практикумі?» – наголосив фахівець.

Він перерахував кілька недоліків в системі української реабілітаційної медицини, які заважають рухатися вперед. Зокрема, відсутність стандартної термінології – досі не визначили доцільність використання понять «реабілітаційне обстеження» і «реабілітаційне втручання». Також, за його словами, не вистачає кваліфікованих кадрів – у деяких вишах з відповідного напрямку немає жодного викладача, який би мав кваліфікацію з фізичної реабілітації. Крім того, недостатньої належної клінічної бази. Значно погіршує якість освіти наявність заочної форми навчання, вважає Андрій Вовканич. Останнім недоліком, який витікає з попередніх, він назвав відсутність належних місць для працевлаштування фахівців з фізичної реабілітації.

Нагадаємо, з 4 по 6 листопада в Українському католицькому університеті відбувалася міжнародна конференція «Фізична реабілітація в Україні: нова модель, міжнародні стандарти, ефективна практика», у якій взяли участь 170 науковців, військових та цивільних медиків, а також спеціалістів в галузі охорони здоров'я із України, Канади, США та Європи. Конференція проводилася за підтримки Українського католицького університету, Світового Конгресу Українців, Канадсько-Української Фундації, Української Асоціації фізичної терапії, НАТО, EUCOM.

У Львові студенти-реабілітологи вживаються у роль інвалідів, щоб краще їх зрозуміти

Джерело:

ZIK [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zik.ua/news/2015/11/10/problema_stavlennya_do_nepovnospravnyh_v_ukraini__tse_spadok_srsr__profesor_vovkanych_641375

У Львові студенти-реабілітологи під час практичних занять перевтілюються у «інвалідів» і пересідають на візочки та ходять на милицях, аби зрозуміти, наскільки місто пристосоване до людей з обмеженими можливостями та як в подальшому допомогти їм пересуватися.

Так, студенти Львівського державного університету фізичної культури на проспекті Шевченка, що у центрі міста, вчаться на практиці допомагати неповносправним. Щоправда, вони лише на годину стають «інвалідами». Працюють у парах, у яких один зі студентів – «неповносправний», інший – реабілітолог.

Професор кафедри фізичної реабілітації Львівського державного університету фізичної культури Андрій Вовканич зазначає: «Це студенти третього курсу, які навчаються на спеціальності «фізична реабілітація». Під час практичних занять вони беруть милиці, інвалідні візки, ходунці і йдуть на вулицю, де намагаються вжитися у роль неповносправних. Тобто, вони пробують зайти в аптеку, магазини, держустанови і перевіряють, наскільки це можливо. А інший студент, який працює у парі з «неповносправним», має навчитися його страхувати. Потім вони міняються ролями, а в аудиторії обмінюються враженнями».

Студентам такі заняття подобаються, адже, кажуть, це дозволить краще зрозуміти потреби інвалідів, щоб у подальшому їм допомагати.

Світлини:

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ВОВКАНИЧ
АНДРІЙ СТЕПАНОВИЧ**

*Життєвий шлях та
науково-педагогічна діяльність*

Біобібліографічний нарис

Укладач – Ірина Свістельник